

Izstāde veltīta rakstnieka 155 - tajai dzimšanas dienai, 1865. gada 16. februāris – 1931. gada 22. decembris). Ulbrokas bibliotēka, 2020.gada februāris.

Jēkabs Janševskis, īstajā vārdā Jēkabs Janovskis (ar pseidonīmu Atvasa, Jaunliepājnieks), bijis viens no pirmajiem un zināmākajiem latviešu skolotājiem, taču pats lasīšanas mākslu iemācījies no mātes, bet pirmos rakstniecības pamatus ieguvis no tēva. 1884. gada vasarā tiek iespiests Jēkaba Janševska pirmais raksts – recenzija par Lessinga lugu “Minna fon Barnhelm”. Drīz pēc tam šeit pat tiek nodrukāts Janševska dzejolis “Elks”. Literatūrā ienāk ar “tautas stāstiem” un sentimentāliem dzejoļiem. Savus rakstus publicējis pirmajās latviski drukātajās avīzēs. Vēlāk bēgļu gaitās dzīvojis Tveras guberņā un Maskavā. Taču rakstnieks, protams, paliek uzticīgs Latvijai un klajā nāk viens no viņa zināmākajiem romāniem “Dzimtene”, kura saturs veidojies, vērojot Nīcas ļaužu dzīvi. Janševskis bijis laikraksta “Tautas Balss” redaktors, laikraksta "Valdības Vēstnesis" redakcijas loceklis un līdzredaktors. Tulkojis M. Ļermontova un A.Čehova darbus latviski. Tāpat arī H. Heines dzejas un G.de

Mopasāna stāstus. Taču visvairāk autors plaši pazīstams ar saviem romāniem “Bandavā”, “Līgava”, “Laimes bērns” un “Kā bagātā Čāpiņa dēls precējās”. Jau minētie romāni par Kurzemes senatni – lauku cilvēkiem aizvien ir aktuāli un lasāmi arī mūsdienu sabiedrības ietvaros. Kā 1924. gadā raksta “Ilustrēts Žurnāls”; “Janševskim ir sava īpatnēja, nekad neapstrīdama vieta latviešu rakstniecībā”.

Izmantotie informācijas avoti

1. Janševskis, Jēkabs, 1865-1931. Bandavā : romāns dzīves ainās 2 sēj. / Jēkabs Janševskis. - Rīga : Liesma, 1983. - 301, [2] lpp.
1. sēj.
Latviešu literatūra.
2. Janševskis, Jēkabs, 1865-1931. Bandavā : romāns dzīves ainās 2 sēj. / Jēkabs Janševskis. - Rīga : Liesma, 1983. - 333, [3] lpp.
2. sēj.
Latviešu literatūra.
3. Janševskis, Jēkabs, 1865-1931. Kā bagātā Čāpiņa dēls precējās : stāsti / Jēkabs Janševskis ; sast. un pēc v. aut. Ligita Bībere ; māksl. Arvīds Jēgers. - Rīga : Liesma, 1979. - 269, [1] lpp. : il.
Saturā: Bagātā Čāpiņa dēls. Varkaļu pagasta skolotājs. Lielās bēdas.
Latviešu literatūra.
4. Janševskis, Jēkabs, 1865-1931. Laimes bērns : [romāns] / Jēkabs Janševskis ; [red. Inta Čaklā]. - Rīga : Liesma, [1994] (a/s "Preses nams"). - 281, [3] lpp.

ISBN 541001068X : [94275].

Latviešu literatūra.

5. Janševskis, Jēkabs, 1865-1931. Līgava : mīlestības romāns četrās grāmatās / Jēkabs Janševskis. - Rīga : Liesma, [1994]. - 347, [3] lpp.
 1. un 2.grāmata.
ISBN 5410010949.
Latviešu literatūra.
6. Janševskis, Jēkabs, 1865-1931. Līgava : mīlestības romāns četrās grāmatās / Jēkabs Janševskis. - Rīga : Liesma, [1994]. - 365, [1] lpp.
 3. un 4.grāmata.
ISBN 5410010957.
Latviešu literatūra.
7. Janševskis, Jēkabs. Robs / Jēkabs Janševskis // Jūrasputu pīpe : latviešu rakstnieku stāsti par jūru / sakārt. Egons Līvs ; Ilgoņa Bērsona pēcv. - Rīga : Liesma, 1989. - 245, [2] lpp. : il. Saturs: Nāves ēnā / Rūdolfs Blaumanis. Vējš un tvaiks / Arturs Grasis. Četri braucieni / Vilis Lācis. Robs / Jēkabs Janševskis. Vai tu esi cilvēks? / Žanis Grīva. Reņģu Andrejs / Aleksandrs Čaks. Kapteiņa Tūtara dzīves gudrība / Vizma Belševica. Savādais zēģelējums / Jānis Grants. Stāsts par četrām dzīvēm / Egons Līvs. Cilvēks piedzimis / Ēvalds Vilks. Karvaišu gals / Rihards Valdess. Iznīcībai nolemtais "R-4" / Ēriks Lanss. Skrejošais holandietis / Kārlis Zariņš. Asaku pīpe / Edvīns Tauriņš. Ansis Ķegums / Edvards Cālītis. Baltās kaijas melnais spārns / Jānis Lapsa. Dziesma par veco, labo zemi un arī par jūru / Andris Jakubāns.
ISBN 5410002466.
Latviešu literatūra. Jūra literatūrā.
47.-[61.]lpp.

8. Janševskis Jēkabs // Latvijas enciklopēdija : 5 sēj. ar rād. / projekta vad. Irina Tastevena ; galv. red. Heinrihs Jubels ; sagat. Laima Kursiņa ... [u.c.] ; fotogr.: Aivars Āķis, Jānis Apals, Jānis Eiduks, Eiženija Freimane, Edmunds Goldšteins, Gunārs Janaitis, Ojārs Jansons, Māris Kundziņš, Valdis Laurinovičs, Zigurds Mežavilks, Vilhelms Mihailovskis, Jānis Pilskalns, Jānis Pipars, Imants Prēdelis, Igors Tastevens, Uldis Veiss, Māris Zemgālietis. - Rīga : Valērija Belokoņa izdevniecība, 2005 (Rīga). - 799 lpp. : il., ģīm., faks., tab., k. - Hronoloģija: 731.-779.lpp. . - Latvijas Komponistu savienības biedri: 780.-781.lpp. . - Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri: 781.-793.lpp.
3.sēj. I-LATV.
ISBN 998494820X. . - ISBN 9984948234.
Enciklopēdijas un vārdnīcas.
125.lpp.
9. Jēkabs Janševskis // Latviešu literatūras vēsture : 3 sējumos / redkol.: V. Hausmanis (zin. vad.) ... [u.c.] ; Latvijas ZA Literatūras, folkloras un mākslas institūts ;

V.Hausmanis, B.Kalnačs ... [u.c.]. - Rīga : Zvaigzne ABC, 1999. - 447, [1] lpp. : il., faks., ģīm. - Bibliogr.: 409.-428.lpp. un nodaļu beigās. - Pers. rād.: 429.-[448.] lpp.
2.sēj. 1918 - 1945.
ISBN 9984172716.
Latviešu literatūra - Vēsture un kritika.
61.-64.lpp.

10.Zanders, Ojārs. Augsts latviešu vīrs iz zemas kārtas : [par Jēkabu Janševski] // Zanders, Ojārs, 1931-. Ko Kurzemes meži un jūra šalc / Ojārs Zanders ; atbildīgā redaktore Renāte Neimane ; Zandas Marķitānes vāka mākslinieciskais noformējums. - Rīga : Jumava, 2012 (Informatīvā biznesa centrs). - 222, [1] lpp., [32] lpp. il., ģīm., faks. ; 25 cm.
ISBN 9789934110160.
Autori, latviešu - Latvija - Kurzeme.
Kurzeme (Latvija) - Biogrāfijas. Kurzeme (Latvija) - Vēsture.
159.-[166.]lpp.

11.Janševskis Jēkabs // Letonika.lv [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no tīmekļa lappuses. – [Rīga] : Tilde, 2020. – Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL: http://letonika.lv/groups/default.aspx?title=a06437f2-d8f7-4093-8198-1dab4b66302&q=Jēkabs%Janševskis](http://letonika.lv/groups/default.aspx?title=a06437f2-d8f7-4093-8198-1dab4b66302&q=Jēkabs%Janševskis)

12.Jēkabs Janševskis (1865 – 1931) [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no tīmekļa lappuses. – [Rīga] : Tilde, 2020. – Pieejas veids: tīmeklis <https://www.letonika.lv/literatura/Section.aspx?f=1&id=2473216>

13.Jēkabs Janševskis : Viņa jaunība un literāriskās darbības sākums // Periodika.lv. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no tīmekļa lappuses, - [b.v., b.i., 1933]. – Pieejas veids: [WWW.UR: http://periodika.lv/periodika2-viewer/view/index-dev.html?lang=fr#panel:pa|issue:/p_001_burt1933n10|article:DIVL169|issueType:P](http://periodika.lv/periodika2-viewer/view/index-dev.html?lang=fr#panel:pa|issue:/p_001_burt1933n10|article:DIVL169|issueType:P)

14.Sprūde, Viesturs. Vēsture : [par rakstnieku Jēkabu Janševski] // News.lv [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no tīmekļa lapas. – Rīga: Lursoft, Lursoft IT, 1997-2020. – Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL: http://news.lv/Latvijas_Avize/2015/02/16/vesture](http://news.lv/Latvijas_Avize/2015/02/16/vesture)